

*Мерник А. М.,
аспірант Інституту державного будівництва
та місцевого самоврядування НАПрН України
(м. Харків)*

Релігійна організація як інституція громадянського суспільства

В період побудови демократичної, правової, соціальної держави та поступової ліквідації негативного впливу тоталітарного минулого в Україні відбувається процес переосмислення та оновлення багатьох соціальних цінностей, які виступають фундаментом духовного розвитку та цілісності людського існування. До таких базових цінностей відносяться свобода світогляду і віросповідання. Саме тому питання функціонування релігійних інституцій громадянського суспільства сьогодні є досить актуальним в нашій державі.

Якщо проаналізувати світовий досвід функціонування релігійних організацій в різних за формами державах, то в сучасній Україні створено демократичне підґрунтя для розвитку релігійних інституцій громадянського суспільства. Держава не тільки проголошує, але й намагається гарантувати втілення принципу свободи світогляду в громадянське життя українського соціуму. Зокрема стаття 35 Конституції України закріплює, що кожна особа має право на свободу світогляду і віросповідання. У цій же статті Основного Закону закріплені такі фундаментальні положення, як відокремлення церкви від держави, заборона визнання державою жодної релігії як обов'язкової, можливість відправляти релігійні культи й обряди. Правовий статус релігійних організацій регламентується і Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації», який відображає позитивні зміни у ставленні українського суспільства до прав людини, свободи совісті та релігійних організацій як інституції громадянського суспільства.

Релігійними організаціями в Україні є релігійні громади, управління і центри, монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства (місії), духовні навчальні заклади, а також об'єднання, що складаються з релігійних організацій. Вони утворюються з метою задоволення релігійних потреб громадян сповідувати і поширювати свою віру.

Важливу роль у розбудові громадянського суспільства відіграють його інституції: політичні партії, громадські об'єднання, релігійні організації тощо. Проте, саме релігійні організації серед інституцій громадянського суспільства, відповідно до соціологічних опитувань, отримали високий рівень довіри з боку громадян нашої держави. Згідно з відомостями Державного комітету статистики України станом на 1 липня 2009 р. в нашій державі зареєстровано 21828 релігійних організацій. Тому позитивний вплив релігійних організацій на український соціум необхідно використовувати для розбудови громадянського суспільства в Україні.

Характер і напрямок впливу релігійних організацій на суспільство в цілому й окремі його інститути виявляються в функціях релігійних інституцій. По-перше, завдяки світоглядній функції релігійні організації формують сукупність поглядів, норм і цінностей, стереотипів, які визначають характер поведінки індивіда у суспільстві. По-друге, релігійні інституції є чинником інтеграції окремих суспільних, расових та етнічних груп, а також суспільства в цілому, стабілізації або, навпаки, дестабілізації відносин у громадянському суспільстві, спрямованості соціально-культурного прогресу. По-третє, релігія відіграє регулятивну роль. Релігійні ідеї, погляди, уявлення, ціннісні установки створюють своєрідні норми соціально припустимої і схвалюваної поведінки, а релігійні об'єднання, в свою чергу, виступають гарантами їх втілення в повсякденне життя.

Таким чином, релігійні організації сприяють досягненню консенсусу між державою та українським соціумом, наявність якого є обов'язковим для демократичного громадянського суспільства. Значення релігійних організацій, як інституцій громадянського суспільства, останнім часом постійно

підвищується. Адже виконуючи функції, які покладені на церкву, релігійним організаціям вдалось заповнити ідеологічну пустоту, яка утворилась в Україні після отримання суверенності.

Враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що релігійні організації здійснюють великий вплив на розвиток громадянського суспільства в Україні, яке є необхідним елементом побудови правової, демократичної та соціальної держави. Тому головними завданнями української держави повинно стати забезпечення конституційного права на свободу світогляду і віросповідання, створення необхідного фундаменту для подальшого розвитку релігійних організацій в Україні та вирішення питань, які гальмують розвиток цих інституцій громадянського суспільства.

*Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, завідуючий
кафедри теорії держави та права НЮОУ імені Ярослава Мудрого, академік,
Віце-президент НАПрН України – О. В. Петришин*

*Мироненко В. В.,
студент 2 курсу 1 факультета
Национальной юридической академии Украины
имени Ярослава Мудрого (г. Харьков)*

Угроза влияния антихристианской музыкальной индустрии на динамику «религиозных» преступлений в Украине

В сфере музыкальной индустрии существует множество музыкальных жанров. Одним из наиболее экстремальных жанров музыки является блэк металл.

Существенно более важную, чем в других «металлических» жанрах, играет роль идеология и тематика этого стиля. Изначально блэк металл сформировался